

WZF.7043.40.2021.GK

**Pan
Mariusz Błaszczak**

Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie informuję, iż do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają wnioski dotyczące braku możliwości weryfikacji stopni oficerskich byłych funkcjonariuszy służb mundurowych, pełniących aktualnie terytorialną służbę wojskową. Z wyjaśnień otrzymanych z Zarządu Organizacji i Uzupełnień – P1 (Zarząd P1), Sztabu Generalnego WP wynika, że aktualnie nie ma w takim przypadku prawnej możliwości zachowania tożsamości stopnia z innej służby ze stopniem wojskowym.

Zgodnie z art. 76a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 372 dalej: ustawa), osoby posiadające stopień policyjny, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej lub Straży Granicznej, powołane na jej wniosek lub za jej zgodą do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia służby przygotowawczej, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, można mianować na stopień wojskowy określony dla stanowiska służbowego, na które została wyznaczona, równorzędny z posiadanym stopniem w odpowiedniej służbie, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

Jak trafnie wskazuje Szef Zarządu P1, przepis ten obowiązuje od 1 stycznia 2010 r. w praktycznie niezmienionej formie i zawiera zamknięty katalog rodzajów czynnej służby wojskowej w ramach, których można mianować funkcjonariusza na tożsamy stopień wojskowy, tj.:

1. ćwiczenia wojskowe;
2. służba przygotowawcza;
3. okresowa służba wojskowa;
4. służba wojskowa w razie ogłoszenia mobilizacji lub w czasie wojny.

Przypomnieć należy, że terytorialna służba wojskowa pełniona w jednostkach organizacyjnych i związkach organizacyjnych Wojsk Obrony Terytorialnej została wprowadzona do ustawy z dniem 1 stycznia 2017 r. na mocy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 2138). W ramach przedmiotowej nowelizacji ustawodawca nie zdecydował o rozszerzeniu uprawnień - o których mowa w art. 76a ustawy - na byłych funkcjonariuszy, którzy pełnią terytorialną służbę wojskową. Tym samym, w ocenie Zarządu P1, byli funkcjonariusze zainteresowani zdobywaniem wyższych stopni wojskowych muszą spełniać warunki i wymagania określone m. in. w art. 76 ust. 10 ustawy.

Pragnę przy tym podkreślić, że Rzecznik podziela argumentację Szefa Zarządu P1 wskazującą, że funkcjonariusze służb określonych w art. 76a ustawy nie mają roszczenia o zachowanie tożsamości posiadanego stopnia ze stopniem wojskowym. Wynika to bezpośrednio z treści art. 76a ust. 1 ustawy. Ustawodawca użył zwrotu „można mianować” co oznacza, że jest ono fakultatywne. Podkreślenia przy tym wymaga, że okolicznościami przemawiającymi za mianowaniem na stopień równorzędny, w tym trybie, są określone potrzeby Sił Zbrojnych.

Uwzględniając jednak zadania Wojsk Obrony Terytorialnej, które częściowo pokrywają się z zadaniami służb cywilnych, doświadczenie funkcjonariusza (np. z zakresu zarządzania kryzysowego) może okazać się kluczowe w razie sytuacji kryzysowej. Możliwość uwzględnienia stopnia byłego funkcjonariusza (być może na określonym etapie

kariery w WOT) stanowiłoby także wyraz docenienia jego roli w trakcie terytorialnej służby wojskowej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie możliwości dodania terytorialnej służby wojskowej do katalogu, o którym mowa w art. 76a ust. 2 ustawy. Pozwoliłoby to wyrównać dostępność do procedury weryfikacji stopnia oficerskiego byłym funkcjonariuszom służb mundurowych – pełniących terytorialną służbę wojskową.

Łączę wyrazy szacunku

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/